

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (Iu. Potînga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (G. Dașchevici, A. Panov, L. Bulgac)

ÎNCHEIERE

14 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Eleonora Hacina,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Eleonora Hacina
împotriva Oxanei Secrieru privind desființarea contractului de asistență juridică,
restituirea sumei și repararea prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 26 aprilie 2017 Eleonora Hacina s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Oxanei Secrieru privind desființarea contractului de asistență juridică, restituirea sumei și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, a avut nevoie de un avocat pentru a scrie o cerere la Curtea Europeană referitor la încălcarea dreptului la executarea hotărîrilor judecătorești. În oficiul de pe str. XXXX a găsit un avocat, și anume Oxana Secrieru, magistrat în drept, lector universitar, care i-a promis ajutor la întocmirea cererii către Curtea Europeană pentru prețul de 8000 de lei. A achitat un avans în sumă de 3000 de lei, ulterior a vîndut terenul deținut, a luat bani cu împrumut, și adunînd suma solicitată de avocat a încheiat contractul de asistență juridică la 18 noiembrie 2014 pe termen de 16 luni.

I-a încredințat avocatului toate actele necesare, a expus toate informațiile și circumstanțele cazului, iar la 02 decembrie 2014 Oxana Secrieru i-a transmis cererea pentru a o expedia în adresa Curții Europene.

A observat că cererea este îndeplinită contrar cerințelor Curții Europene și la 07 decembrie 2014 i-a restituit Oxanei Secrieru cererea formulată. I-a înaintat avocatului pretenții referitor la greșelile admise la îndeplinirea cererii, solicitîndu-i să întrerupă contractul de asistență juridică încheiat și să-i restituie suma de 8000 de lei pentru a angaja un alt avocat, însă pîrîta i-a reproșat că a pierdut timp cu dosarul și că a îndeplinit cererea la prețul de 8000 de lei. Pentru a formula o altă cerere

avocatul a mai solicitat 8000 de lei. A propus avocatului să rețină suma de 3000 de lei pentru timpul pierdut, iar 5000 de lei să-i restituie, însă pârâta a respins propunerea, ulterior chiar refuzând să se prezinte la oficiu la solicitarea sa. Avocatul telefonic i-a comunicat că rezilierea contractului este publicat în Monitor și să nu o mai deranjez, deoarece nu dorește să discute cu ea.

Reclamanta s-a adresat cu plîngere la Uniunea Avocaților, Ministerul de Justiție, Procuratura Generală, Inspectoratul de Poliție de pe str.Teilor, 7, mun.Chișinău, însă avocatul Oxana Secieru a mințit că i-a transmis cererea către CEDO și că i-a restituit documentele dosarului.

A suferit enorm din motivul expirării termenului de 6 luni de adresare cu cerere către CEDO, a suportat cheltuieli zadarnice pentru deplasarea în or.Chișinău la avocatul Oxana Secieru.

Consideră că Oxana Secieru nu și-a îndeplinit obligațiile conform contractului de asistență juridică nr. XXXX din 18 noiembrie 2014, și urmează să-i restituie banii achitați.

Reclamanta a solicitat desființarea contractului de asistență juridică nr. XXXX din 18 noiembrie 2014 încheiat între Eleonora Hacina și Oxana Secieru, restituirea sumei de 8000 de lei achitată în baza contractului de asistență juridică, repararea prejudiciului material în mărime de 1868 de lei, prejudiciului moral în sumă de 10 000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 2442 de lei.

Prin hotărârea din 26 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Eleonora Hacina.

Contractul de asistență juridică nr. XXXX din 18 noiembrie 2014 încheiat între Eleonora Hacina și Oxana Secieru s-a considerat rezolvit din 07 decembrie 2014, cu repunerea părților în poziție inițială.

S-a încasat din contul Oxanei Secieru în beneficiul Eleonorei Hacina suma bănească în mărime de 8000 lei.

S-a încasat din contul Oxanei Secieru în beneficiul Eleonorei Hacina prejudiciul moral în mărime de 2000 lei, cheltuielile de judecată alcătuite din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în judecată în mărime de 387,46 de lei, servicii de copiere în mărime de 178,40 de lei, trimiteri poștale în mărime de 11,85 lei, iar în total în sumă de 577,71 de lei.

În rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea din 28 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a corectat eroarea din partea dispozitivă a hotărîrii din 26 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, și anume sintagma „... 07.12.2014” s-a înlocuit cu sintagma „... 16.12.2014”.

Pentru a decide astfel prima instanță a considerat drept esențială neexecutarea de către Oxana Secieru a obligațiunilor contractuale de acordare a asistenței juridice și anume asistarea, reprezentarea, acordarea de consultații juridice, redactarea și semnarea de acte, cereri, demersuri, etc. spre a fi prezentate în instanțele de judecată și Autorităților Publice ale Republicii Moldova, precum și la Curtea Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, reclamanta fiind îndreptățită să ridice problema rezoluțiunii contractului. Or prin semnarea unui contract de prestarea serviciilor de asistență juridică, Eleonora Hacina aștepta să primească confirmarea executării solicitărilor sale prin întocmirea unei cereri corecte și expediată către Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Instanța a constatat că pârîta nu și-a executat obligațiile contractuale, or, la materialele dosarului a fost anexată o cerere în conținutul căreia sunt multe corectări, iar dovada că aceasta a fost expediată către CEDO nu a fost prezentată. Mai mult, instanței nu i-a fost prezentat un act de primire-predare care să confirme lucrul efectuat de către avocatul Oxana Secrieru și prestarea serviciilor conform contractului de asistență juridică, rezumîndu-se doar la prezentarea unei cereri precum că ar fi fost expediată în adresa CEDO.

Astfel, instanța a concluzionat că, Oxana Secrieru nu a executat obligația esențială, iar contractul nu a fost rezolvit, fapt ce impune declararea rezoluțiunii contractului respectiv cu repararea prejudiciului cauzat prin neexecutare. Ca rezultat, instanța a rezolvit contractul de asistență juridică nr. XXXX din 18 noiembrie 2014, încheiat între Eleonora Hacina și Oxana Secrieru, cu repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului, cu încasarea sumei de 8000 lei din contul Oxanei Secrieru în beneficiul reclamantei.

Instanța de fond a dispus repararea prejudiciului patrimonial cauzat prin vătămarea drepturilor personale nepatrimoniale privind integritatea morală a Eleonorei Hacina, cu încasarea a 2000 de lei drept recompensă pentru prejudiciul moral cauzat în rezultatul acțiunilor pârîtei Oxana Secrieru.

Prin decizia din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Oxana Secrieru, s-a casat hotărîrea din 26 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis în o hotărîre nouă, prin care s-a respins integral acțiunea înaintată de Eleonora Hacina, ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că concluzia instanței de fond vizavi de temeinicia parțială a acțiunii înaintate de Eleonora Hacina, este incorectă, deoarece contravine circumstanțelor de fapt stabilite, rezultă din aprecierea greșită a probelor administrate și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Instanța de apel a specificat că raportul juridic litigios a apărut între părți în baza contractului de asistență juridică nr. XXXX din 18 noiembrie 2014, prin care Oxana Secrieru, activînd în calitate de avocat, și-a asumat obligația să presteze reclamantei servicii juridice, contra unui onorariu în mărime de 8000 lei. Reclamanta Eleonora Hacina a menționat expres în cadrul examinării cauzei că serviciile juridice care urmau a fi prestate de pârîta constau în întocmirea unei cereri adresată Curții Europene a Drepturilor Omului.

Instanța de apel a stabilit că pârîta și-a onorat obligațiile asumate prin contractul de asistență juridică, însă reclamanta a subapreciat aceste servicii, insistînd la restituirea onorariului sau a unei părți din acesta, considerînd că cererea întocmită de avocatul Oxana Secrieru nu corespunde exigențelor legii, afirmații care nu se confirmă prin probe, ci s-au rezumat doar la dezacordul reclamantei cu mărimea onorariului achitat avocatului.

Colegiul a considerat că, în situația în care nu s-a stabilit că pârîta nu și-a executat obligațiile pentru care i-a fost achitat onorariul de 8000 de lei, nu există nici un temei de a obliga pârîta să restituie reclamantei această sumă, pretențiile înaintate de reclamantă în acest sens fiind lipsite de suport legal. Concluzia instanței de apel s-a bazat și pe faptul că ambele părți recunosc, că actul juridic în baza căruia a fost achitată suma de 8000 de lei, este deja consumat, adică executat de ambele părți în modul și termenul convenit, iar alegațiile Eleonorei Hacina vizavi de calitatea serviciilor sunt pur declarative.

Pe cale de consecință, s-au considerat neîntemeiate și cerințele privitor la repararea prejudiciului material și moral.

La 16 mai 2019 Eleonora Hacina, a declarat recurs solicitând casarea deciziei din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea dosarului la Curtea de Apel Chișinău, pentru încasarea cheltuielilor pentru 10 ture efectuate la Chișinău, costul fiind a câte 70 de lei fiecare. Totodată a solicitat menținerea hotărârii din 26 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea recursului a indicat că Curtea de Apel prin decizia sa din 28 martie 2019 a admis apelul Oxanei Secrieru, apreciind cererea sa ca fiind neîntemeiată. Cu acest fapt nu este de acord din următoarele motive.

La 07 decembrie 2014 Oxana Secrieru i-a luat din mână cererea greșit îndeplinită pentru a fi expediată la CEDO, însă altă cerere nu a mai primit. Astfel avocatul Oxana Secrieru nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale de asistență juridică.

A menționat că pentru menținerea sumei de 8000 de lei putea măcar să-i acorde ajutorul ca dosarul nr. XXXX să fie transferat la o altă instanță de judecată, putea să schimbe ritmul executării hotărârii judecătorești din 31 martie 2008, putea să înainteze o cerere de corectare a greșelilor conform art. 249 alin. (1) Cod de procedură civilă din hotărârea din 31 martie 2008 sau măcar să-i dea careva consultații, ca mai apoi să înainteze cerere de apel pe bună dreptate pentru serviciile acordate. Din contra Oxana Secrieru a refuzat să discute cu ea.

A specificat că în cererea de apel Oxana Secrieru nu a indicat pentru ce a primit suma de 8000 de lei. Dînsa a pretins repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei, o sumă mizeră față de suferința care a suportat-o pentru expirarea termenului de adresare la CEDO, ultima speranță de a găsi dreptatea.

Mai mult, prin acțiunile avocatului Oxana Secrieru a suportat diverse cheltuieli, iar Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani nu a recunoscut nici o tură efectuată de ea și nu a încasat cheltuielile respective.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, Colegiul a constatat că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 28 martie 2019, iar Eleonora Hacina a declarat recurs la 16 mai 2019 în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 13 iunie 2019, în adresa intimatei Oxana Secrieru a fost expediată copia recursului declarat de Eleonora Hacina, cu înștiințarea de a depune referință la recurs.

La 08 iulie 2019 intimata Oxana Secrieru a depus referință la recursul declarat de către Eleonora Hacina, menționînd că instanța de apel în cadrul judecării cauzei

nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate în recurs. Deoarece recursul de pe rol nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat, a solicitat a declara inadmisibil recursul.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Eleonora Hacina, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Eleonora Hacina, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Eleonora Hacina.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Eleonora Hacina.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh